

A ס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of דף ט of מסכת כתובות
Some of the topics we will learn about include.

The Halachah of האומר פתח פתח מצאתי, and the Machlokes if לענין לאוסרה עליו - whether his claim is accepted only לענין מומן איסור, OR even מומן איסור

A

**האומר
פתח פתח מצאתי
נאמן לאוסרה עליו**

אע"פ איסור אע"פ מומן

B A married woman who was מזונה ברצון, willingly, becomes אסורה to her husband. She also loses her rights to her Kesubah.

However, if she is violated באונס, against her will, she remains מותרת to her husband, provided that he's a ישראל. An באונס אשת כהן becomes אסורה to her husband even באונס.

B

If a married woman was מזונה ברצון she becomes אסורה to her husband and loses her Kesubah

A **בת ישראל** who was violated באונס, she remains מותרת to her husband

A **אשת כהן** who was violated באונס, is אסורה to her husband

C The proofs required for אשת איש שזינתה to become אסורה לבעלה are:

בשני עדים
בקינוי וסתירה אפי"ע" עד אחד
שו"א אנפשיה חתיכה דאיסורא

The conditions required for אשת איש שזינתה to become אסורה לבעלה
זינתה תחתיו
זינתה ברצון

C

אשת איש שזינתה אסורה לבעלה בשני עדים
בקינוי וסתירה אפילו ע"י עד אחד

זינתה תחתיו – זינתה ברצון

D The concepts of ספק ספיקא and ספיקא דאורייתא לחומרא לקולא
חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסידה

d

שׁוּיָא אַנְפְּשִׁיָּה
חֲתִיכָה דַּאִיסוּרָא

סְפִיקָא דַּאִוְרִייתָא לַחֲמוּרָא
סְפִיקָא לַקּוּלָא

חֲזָקָה
אִין אָדָם טוֹרַח בְּסַעוּדָה
וּמִפְסִידָה

1 So let's review ...

Our Shiur begins with the Gemara referring to that which we learned in the Mishnah at the beginning of the Perek; בתולה נשאת ליום הרביעי

The wedding of a בתולה should take place on a Wednesday.

ש"אם היה לו טענת בתולים היה משכים לב"ד

If the husband discovers on the wedding night that his bride is not a בתולה, he will immediately go to בית דין, who will investigate his claim.

ושמא היא זינתה תחתיו ונאסרה עליו

And if indeed she was מזונה during the interim between פרשת אירוסין and נשואין, she becomes לבעלה, and he may NOT stay with her. As we learn from the Posuk in פרשת סוטה;

ונסתרה והיא נטמאה

A married woman who was מזונה ברצון, willingly, becomes אסורה to her husband. Also, מפסידה כתובתה, she loses her rights to her Kesubah.

1

משנה

בתולה נשאת ליום הרביעי
ש"אם היה לו טענת בתולים היה משכים לב"ד

ולמא פ"א זינמ"ה ממנו ונאסרה עליו

ונסתרה והיא נטמאה

A married woman who was מזונה willingly,
becomes אסורה to her husband, and also loses her כתובה

2 The Gemara here elaborates:

אמר רבי אלעזר
האומר פתח פתוח מצאתי
Rashi explains that generally we have the מפה, the sheet, which can be inspected. If דם IS found, it proves that she WAS a בתולה. If דם is NOT found, it proves that she was NOT a בתולה. However, in this case, נאבדה ממנו מפה ולא ידע אם היה דם אם לאו
The מפה was lost before being inspected.
אבל זאת ברור לו שפתח פתוח מצא
The husband claims that during the initial Biyah he sensed that she is a בעולה - she had already cohabited earlier - and perhaps she was מזונה between the אירוסין and the נשואין.
נאמן לאוסרה עליו
And Rashi adds;
אבל להפסידה כתובתה לא מהימן
His claim is accepted by Bais Din only עליו, but NOT להפסיד כתובתה.
The Gemara addresses two difficulties as to why is he נאמן עליו לאוסרה עליו:
The first issue is נאמנות. Why is he believed?

The Gemara explains based on another statement of רבי אלעזר;
אין האשה נאסרת על בעלה
ואלא...
Generally, a woman only becomes forbidden to her husband in one of two instances:

- בשני עדים
When two witnesses testify that זניתה - Their testimony, as always, is accepted entirely, in that אסורה לבעלה ואין לה כתובה
OR,
- בקינוי וסתירה אפילו בעד אחד
If her husband performed קינוי, warned her NOT to seclude with a given man - and, סתירה, two עדים observed her secluding with this man - if a אחד subsequently testifies that זניתה, his testimony is accepted entirely ואסורה לבעלה ואין לה כתובה
However, a husband's claim of פתח פתוח is not definite proof because it cannot be verified or refuted by anyone.

3 Therefore, we must say

פתח פתוח כשני עדים דמי
The claim of פתח פתוח is accepted עליו like two עדים;
As Rashi explains; based on שוייה אנפשיה חתיכה דאיסורא
A person possesses the authority to impose a איסור, a restriction upon himself.
However, his statement is NOT accepted regarding others.
Therefore, יש לה כתובה
She receives her Kesubah.

2

אמר רבי אלעזר
האומר פתח פתוח מצאתי

Rashi explains that generally we have the מפה, the sheet, which can be inspected for דם.
If no דם is found, it proves that she was not a בתולה.

However, in this case...

נאבדה ממנו מפה
ולא ידע אם היה דם אם לאו

אבל זאת ברור לו שפתח פתוח מצא

נאמן לאוסרה עליו
להפסידה כתובתה לא מהימן

Why is he believed?

רבי אלעזר
אין האשה נאסרת על בעלה

②	①
בקינוי וסתירה	אלא
אפילו בעד אחד	בשני עדים
אסורה לבעלה	אסורה לבעלה
ואין לה כתובה	ואין לה כתובה

כמו כן פתח פתוח is not definite proof because it cannot be verified or refuted by anyone

3

פתח פתוח כשני עדים דמי

However, his statement is NOT accepted regarding others.
Therefore, יש לה כתובה

שוייה חתיכה דאיסורא
A person possesses the authority to impose an איסור upon himself

4 The second issue is ספק ספיקא; and the Gemara asks; ואמאי
 Why does she become אסורה עליו? His claim is merely that she is a בעולה, but whether it was זנות is a ספק ספיקא
 A double ספק
 1.
 ספק תחתיו ספק אין תחתיו
 She only becomes אסורה עליו if she was מזונה after אירוסין, when she's a איש. But she does NOT become אסורה עליו if she cohabited with another man before אירוסין, when she's a פנויה.
 2.
 ספק באונס ספק ברצון
 She only becomes אסורה עליו if she was ברצון, מזונה, willingly. But she does NOT become אסורה עליו if she is violated באונס, against her will.
 Therefore, in this case, she should NOT be אסורה עליו, because, ספק ספיקא הוא
 One - ספק אין תחתיו - Perhaps it was before אירוסין.
 Two - ספק באונס - Even if it was תחתיו, perhaps it was against her will.
 Therefore, even according to his claim, she should not be אסורה עליו?

4 אבל זאת ברור לו שפתח פתוח מצא
 נאמן לאוסר עליו
 ואמאי
 ספק ספיקא
 2 ספק באונס
 ספק ברצון
 She does not become אסורה עליו if she is violated באונס, against her will
 1 ספק תחתיו
 ספק אין תחתיו
 She does not become אסורה עליו if she cohabited with another man before אירוסין

5 Therefore, the Gemara gives two scenarios in which it is only one ספק; and she's אסורה עליו because according to his claim it's ספיקא דאורייתא לחומרא
 1.
 באשת כהן
 In a case in which the husband was a Kohen, and a איש becomes אסורה עליו even באונס.
 Therefore, there is only one ספק;
 ספק תחתיו ספק אין תחתיו
 2.
 באשת ישראל
 וכגון דקביל בה אבוי קידושין פחותה מבת ג' שנים ויום אחד
 In a case of אשת ישראל - a קטנה - and her father accepted Kiddushin before she became three years old. If the זנות had occurred תחתיו, before the אירוסין, then בתוליה חוזרין, she regenerates and would still be a בתולה. Therefore, the זנות was clearly תחתיו, after אירוסין.
 Therefore, there is only one ספק;
 ספק באונס ספק ברצון
 And she's אסורה עליו because ספיקא דאורייתא לחומרא
 =====

5 Therefore, the Gemara gives two scenarios in which it is only one ספק, and she's אסורה עליו because according to his claim it's ספיקא דאורייתא לחומרא
 2 באשת ישראל
 וכגון דקביל בה אבוי קידושין פחותה מבת ג' שנים ויום אחד
 there is only one ספק
 ספק באונס ספק ברצון
 1 באשת כהן
 becomes she is אסורה עליו even באונס.
 there is only one ספק
 ספק תחתיו ספק אין תחתיו
 And she is אסורה עליו because ספיקא דאורייתא לחומרא

6 The Gemara continues with the opinion of שמואל:
 אמר רב יהודה אמר שמואל
 האומר פתח פתוח מצאתי
 נאמן להפסידה כתובתה
 disagrees with רבי אלעזר and says that his statement
 is also accepted regarding כתובה. Therefore,
 אסורה לבעלה
 ואין לה כתובה

The Gemara in the following Daf explains that although a
 proof of שני עדים is required for ממוון?
 However since חיוב כתובה מדרבנן, the husband's obligation
 to provide a Kesubah is only מדרבנן;
 הם האמינוהו שאם אמר פתח פתוח מצאתי נאמן
 Therefore, the רבנן were able to initiate that when he
 claims פתח פתוח מצאתי, he is absolved from the חיוב כתובה;
 because,
 חזקה אין אדם טורח בסעודה ומפסידה
 There is a חזקה, that a person would not toil in preparing a
 wedding meal, and then ruin it by claiming פתוח פתוח.

Since he was טורח בסעודה and still claims פתוח פתוח, we
 accept his claim that זינתה, and,
 נאמן להפסידה כתובתה
 =====

6

אמר רב יהודה אמר שמואל
 האומר פתח פתוח מצאתי
 נאמן להפסידה כתובתה
 אסורה לבעלה - ואין לה כתובה

?

Proof of שני עדים is required for ממוון

The husband's obligation to provide a Kesubah
 is only מדרבנן

חזקה	רב באמינותו
אין אדם טורח	לשא אמי
בסעודה	פתח פתוח מצאתי
ומפסידה	נאמן

Since he was טורח בסעודה
 and still claims פתוח פתוח
 we accept his claim that זינתה
 and therefore,
 נאמן להפסידה כתובתה